

Gaujas Nacionālais parks

Publicēts: 22.10.2020.

Latvijas pirmais un vecākais nacionālais parks, dibināts 1973. gada 14. septembrī. Tā mērķis ir aizsargāt Gaujas senlejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības, vienlaikus nodrošinot teritorijā gan rekreācijas, gan dabas aizsardzības funkcijas. Izdalītas vairākas īpaši bioloģiski vērtīgas teritorijas - Nurmīžu gravu, Roču meža, Inciema senkratu un Sudas purva rezervāta zonas. Gaujas un tās pieteku krastos īpaši reprezentatīvi ir devona smilšakmens atsegumi, kas lielākoties ir arī ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi. Izcili bagāta flora un fauna: konstatētas vairāk nekā 800 vaskulāro augu sugas, 149 putnu sugas, 48 zīdītāju sugas u.c. vērtības. Vairākos ezeros ir retas oligotrofu ezeru augu sabiedrības ar dortmaņa lobēliju, ezerenēm un ežgalvītēm. Parka mērķis arī ir veicināt dabas tūrismu un teritorijas ilgtspējīgu attīstību.

Gaujas Nacionālā parka (GNP) nozīmīgākā daļa un galvenā dominante – Gaujas senieleja – vienlaikus ir gan aizsargājama, gan izmantojama vides un kultūrvēstures izziņas tūrismam un veselīgai atpūtai. GNP platība ir 91786 ha un tā teritorija iedalīta 5 funkcionālās zonās. Parka teritorijā ir zonas, kurās visi dabas resursi pilnībā tiek izslēgti no saimnieciskās un citāda veida darbības. Tās ir dabas rezervātu zonas. Dabas rezervāti aizņem nelielu, bet īpaši vērtīgu Parka daļu, to apmeklēšana nav atļauta. Pārējā Parka teritorijā atļauta tikai tāda saimnieciskā darbība, kas būtiski nemaina vēsturiski izveidojušos ainavas struktūru.

Meži aizņem 47% no Parka teritorijas. Kopš 2004. gada GNP ir daļa no NATURA 2000 tīkla kā teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai. Tūrisma vēsturei GNP teritorijā ir senas tradīcijas. Pirmie apmeklētāji ar ceļa spieķi pa Siguldas apkārtnes takām staigāja jau 19. gadsimtā. Ik gadus tūkstošiem apmeklētāju piesaista savdabīgā ainava, Latvijā vislielākie devona iežu atsegumi – smilšakmens kraujas, klintis un alas, kā arī leģendām un nostāstiem apvītās kultūrvēsturiskās bagātības.

GNP atrodas vairāk nekā 500 kultūras un vēstures pieminekļu – pilskalni, mūra pilis, baznīcas, muižas, ūdensdzirnavas un vējdzirnavas, kā arī citi arheoloģiskie, arhitektūras un mākslas pieminekļi.

Gaujas, Amatas un Braslas krastos iekārtotas ūdens tūristu apmetnes, autobraucējiem paredzētas vairākas autotūristu apmetnes, kājāmgājējiem takas vairāk nekā 100 kilometru kopgarumā, bet velotūristiem maršruti visā Gaujas Nacionālā parka teritorijā. GNP ir nemitīgā attīstībā. Ir izveidoti jauni Dabas izglītības centri, tiek veikti labiekārtojumi tūrisma objektos. Līgatnes dabas takās apmeklētāji var vērot meža iemītniekus no rekonstruētajām skatu platformām un vērot Gaujas senleju no un skatu torņa.

Aizsardzības kategorija: nacionālais parks, *Natura 2000* teritorija

Natura 2000: [standarta datu forma](#)

Kods: LVO200100

Administratīvais iedalījums: teritorija ietilpst Cēsu, Saulkrastu, Siguldas un Valmieras novadā.

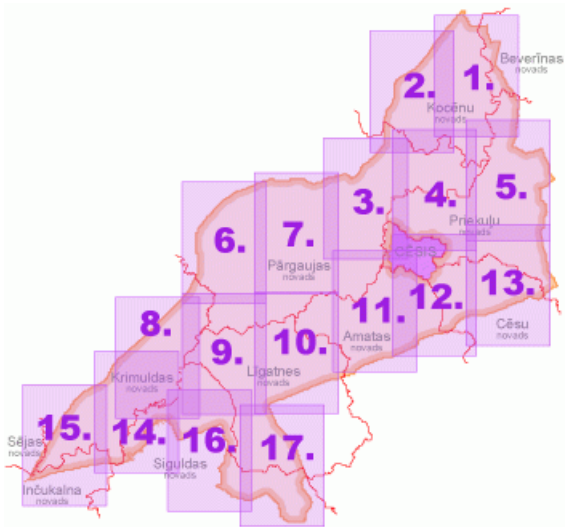
Platība: 91786 ha

Dibināšanas gads: 1973

Pārvalde: Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība - [Vidzemes reģionālā administrācija](#)

Logo: [skatīt vairāk >>](#)

Funkcionālo zonu robežu shēmas

- [1. lapa - Beverīnas, Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [2. lapa - Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [3. lapa - Pārgaujas novads](#)
- [4. lapa - Pārgaujas, Priekuļu novads](#)
- [5. lapa - Kocēnu, Priekuļu novads](#)
- [6. lapa - Pārgaujas, Krimuldas novads](#)
- [7. lapa - Pārgaujas novads](#)
- [8. lapa - Krimuldas, Siguldas novads](#)
- [9. lapa - Pārgaujas, Krimuldas, Līgatnes, Siguldas novads](#)
- [10. lapa - Pārgaujas, Amatas, Līgatnes novads](#)
- [11. lapa - Pārgaujas, Amatas novads](#)
- [12. lapa - Priekuļu, Amatas, Cēsu novads](#)
- [13. lapa - Priekuļu, Cēsu novads](#)
- [14. lapa - Krimuldas, Siguldas novads](#)
- [15. lapa - Krimuldas, Sējas, Inčukalna novads](#)
- [16. lapa - Siguldas novads](#)
- [17. lapa - Līgatnes, Siguldas novads](#)

[Gaujas nacionālā parka likums \(01.01.2011.\)](#)

[Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi](#)

Pielikumi

- 1. Plāna izstrādes dokumentācija
- 2. Normatīvie akti, kas attiecas uz teritoriju
- 3. Ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko pieminekļu saraksts
- 4. Kultūrvēstures pieminekļu saraksts
- 5. Teritorijas ģeoloģijas un ģeomorfoloģijas raksturojums
- 6. Apmeklētāju plūsmas analīze
- 7. Derīgo izrakteņu ieguves apjomi
- 8. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts
- 9. Detalizēta dabas vērtību karte
- 10. Īpaši aizsargājamo ķērpju sugu saraksts
- 11. Īpaši aizsargājamo sūnu sugu saraksts
- 12. Īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu saraksts
- 13. Detalizēta tūrisma karte
- 14. Dabas aizsardzības plānā 2004.-2013. gadam paredzētie apsaimniekošanas pasākumi un to izvērtējums
- 15. Susināšanas un vēsturiskās kūdras ieguves ietekmēto purvu hidroloģiskā režīma atjaunošanas iespēju izvērtējums
- 16. Perspektīvo paplašinājumu teritorijas un to funkcionālā zonējuma priekšlikums
- 18. Ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanas metodikas teorētiskais pamatojums
- 19. Īpaši aizsargājamo putnu sugu saraksts
- 20. Informācija par meža ciršu platībām
- 21. Funkcionālā zonējuma priekšlikums
- 22. Valsts aizsargāto kultūras pieminekļu apraksti
- 23. Pārskats par teritorijā esošo meliorācijas sistēmu
- 24. Hidroloģisko izmaiņu ietekmē degradēto zālāju kompleksu hidroloģiskā režīma novērtējums
- 25. Detalizēta apsaimniekošanas pasākumu karte
- 26. Sociālekonomiskais izvērtējums
- 27. Plāna izstrādē iesaistīto ekspertu atzinumi
- 28. Esošās tūrisma infrastruktūras izvērtējums

- [PDF 29. Pārskats par dabas aizsardzības plāna sabiedrisko apspriešanu](#)
- [PDF 30. Cēsu, Saulkrastu, Siguldas un Valmieras novadu pašvaldību sniegtie atzinumi par dabas aizsardzības plānu izstrādi](#)
- [PDF 31. Pārskats par pašvaldību sniegtajiem komentāriem](#)
- [PDF 32. Pārskats par plānoto biotopu apsaimniekošanas pasākumu apjomiem par ES nozīmes īpaši aizsargājamo biotopos](#)
- [PDF 33. Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts](#)
- [PDF 34. Likuma projekts](#)
- [PDF 35. Īpaši aizsargājamo vaskulāro augu saraksts](#)

Datnes dabas vērtību inventarizācijai un meža apsaimniekošanas pasākumiem

Saskaņā ar 02.05.2012. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 317 "Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 81. punktu, 06.09.2016. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 601 "Ķemeru nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 63. punktu un 29.11.2016. Ministru Kabineta noteikumu Nr. 751 "Slīteres nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 63. punktu Dabas aizsardzības pārvalde nosaka un savā tīmekļa vietnē publisko dabas vērtību inventarizācijas datu un plānoto meža apsaimniekošanas pasākumu iesniedzamās datnes struktūru un formātu, kā arī dabas vērtību kartes datnes sagatavošanai izmantojamās klasifikatorus, apzīmējumus un datnes formātu. Šajā vietā arī turpmāk atradīsiet aktuālāko datu ievadišanas ģeodatubāzi ar atbilstošiem klasifikatoriem programmas ArcGIS versijām 9.2-10.6.

- [7z Dabas vērtību datnes karšu sagatavošanai \(dati aktualizēti 24.02.2020.\)](#)
- [docx Datu ievadišana. Datu bāzes projektējuma apraksts](#)
- [zip Meža apsaimniekošanas plāna sagatavošanas atsevišķi dokumenti](#)
- [doc Meža apsaimniekošanas plāna titullapa](#)

Unguru purva rekonstrukcijas plāns

- [PDF After-use plan of Unguri peat production site \(2023\)](#)

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

Citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

[Skatīt vairāk](#)

Tūristiem

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/gaujas-nacionalais-parks>